

fatte sig med privat Erhvervsvirksomhed, er dette ogsaa, saa vidt mig bekendt, Tilfældet her i Tinget. Det klareste vilde formentlig være, at Staten som Regel kræver Embedsmændenes hele Arbejdstid og da lønner dem saaledes, at de ikke behøve Bierhverv. De vilde da udelukkende kunne ofre sig for deres Embede i Statens Tjeneste, og der vilde ikke opstaa Kollisioner mellem Embedsgjerningen og andre Stillinger eller gives Anledning til en mere eller mindre berettiget Kritik af Forening af disse Virksomheder. Dette turde vistnok ogsaa være Hovedregelen i de fleste europæiske Lande med Undtagelse af Sverige og Norge, hvor Forholdet er omtrent som nu her. Naar Lovforslaget bevarer Retten for de i § 4 a. nævnte højere Embedsmænd til at beholde de private Stillinger, de maatte have, indtil 1918 og tillige hjemler, at der kan gives andre Embedsmænd Tilladelse af deres foresatte til at have Bierhverv, ligger der heri en Erkendelse af, at det ikke vilde være rigtigt at give et ubetinget Forbud, naar Embedslønningerne ikke ere fastsatte under Hensyn til, at Adgangen til privat Virksomhed er udelukket. At Lønningerne for Statsembedsmænd fremtidig fastsættes saaledes, at disse ikke behøve andet Erhverv, tror jeg i Virkeligheden, at Staten og Embedsmændene vilde staa sig bedst ved.

Om der for Rigsdagsmændenes Vedkommende maatte være Grund til at træffe særlige, regulerende Bestemmelser og gaa videre end efter Kommissionens Forslag, det skal jeg henstille. De Rigsdagsmænd, der vælges, ville jo altid være Genstand for Vælgernes Kritik, i Særdeleshed, hvis de stille sig til Genvalg; og for de Rigsdagsmænd, der udnævnes af Kongen, vil det neppe være nødvendigt at træffe Bestemmelse i saa Henseende.

Med Hensyn til den af Folketinget indsatte Bestemmelse, jeg før nævnedes, om, at det ved enhver Ministers Tiltrædelse skal meddeles Rigsdagen, hvorvidt vedkommende bibeholder, som det hedder, „nogen indtægtgivende Stilling“, da forekommer det mig ikke, at denne Bestemmelse er en Forbedring af Regeringsforslaget. En saadan Meddelelse vil sikkert være unødvendig for blot at oplyse Rigsdagen om Forholdet, det vil ikke ret længe forblive ubekendt, det vil sikkert Modpartiets Blade nok sørge for. Og hvis der sigtes videre, hvis der i denne Bestemmelse skulde indeholdes en indirekte Tilkendegivelse om eller Antydning af,

at Ministrene ved deres Tiltræden i Almindelighed bør frasige sig enhver anden indtægtgivende Stilling, tror jeg ikke, at den er hensigtsmæssig. Selvfølgelig bør ikke enhver som helst indtægtgivende Stilling være forenelig med et Ministerembede, det er ganske indlysende, men det vilde paa den anden Side neppe være heldigt at gøre det til en ubetinget Regel, at Ministerstillinger bør være uforenelige med alt privat Erhverv. Derved vilde sikkert Kredsen af de dertil egnede Mænd, som vilde modtage Kaldelsen som Ministre, begrænses mere end ønskeligt. Desuden vilde det vistnok ikke sjældent føre til, at vedkommende vilde betinge sig, selv for en kortere Ministertid, den højeste Pension, eller i alt Fald en højere end den ordinære. Og da det under det parlamentariske Styre kan ventes, at Ministrene ville skifte ret hyppigt, i alt Fald hyppigere end tidligere, vilde Ministerpensionskontoen derved let kunne løbe vel stærkt op.

Der er formentlig al Grund til at undergive dette Lovforslag en nøjere Behandling i et Udvalg, ikke blot med Hensyn til Princippet deri, som jo for en Del er nyt, men ogsaa for saa vidt angaar de enkelte Bestemmelser, som kunne trænge til nærmere Overvejelse. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale, at Forslaget gøres til Genstand for videre Behandling i et Udvalg.

J. Pedersen: At en Embedsmand eller Bestillingsmand har et Bierhverv, der giver ham nogen Indtægt, behøver jo ikke i og for sig at være forkasteligt, men det maa naturligvis kunne forlanges, at dette Bierhverv ikke lægger saa meget Beslag paa ham, at hans Tid og Arbejdsevne og den Friskhed, hvormed han bør kunne gaa til sin Gerning, lide saaledes derunder, at han ikke er i Stand til fuldt tilfredsstilende at røgte sin Embedsgjerning. Det maa naturligvis ogsaa kunne forlanges, at det Bierhverv, han har, ikke er af den Beskaffenhed, at det kan befrygtes, at der bliver Konflikt mellem de Interesser, han har at varetage som Embedsmand, og de Krav, Bierhvervet stiller til ham. Endelig maa et saadant Bierhverv naturligvis ikke være af den Beskaffenhed, at han ikke kan være bekendt at røgte det. Det sidste antager jeg dog, at der ikke vil være megen Grund til at frygte for. I den Kommissionsbetænkning, der ligger til Grund for Forslaget, er der givet fyldige Oplysninger om, i hvilket Omfang danske Tjenestemænd